॥ [illegible] ॥ वृहन्नारदीये यज्ञोदानंजपो
होमःस्वाध्यायः पितृकर्मंच ॥ वृथाभवतिविप्रेन्द्र
ऊर्ध्वपुंड्रविनाकृतम् ॥ १ ॥ उत्तिष्ठंतुमहाभूता
येभूताभूमिपालकाः ॥ भूताना मविरोधेनब्रह्म
कर्मसमाचरेत् ॥ अथगायत्र्यावाहनमंत्रः। आग
च्छवरदेदेविअक्षरे ब्रह्मवादिनि ॥ गायत्रीच्छन्द
सांमात ब्रह्मयोने नमोस्तुते ॥ ३ ॥ ओं तेजोसि
शुक्रमस्यमृतमासिधामनामासि । प्रियंदेवानाम
नाधृष्टं देवयजनमासि ॥ ४ ॥ ओं कारस्यब्रह्मा

ऋषिर्गायत्रीछन्दः । अग्निदेवता: शुक्लोवर्णोज
पेविनियोगः । गायत्र्याविश्वामित्रऋषिः ॥ गाय
त्रीछन्दः । सवितादेवता । अग्निर्मुखंआवाहने
जपेविनियोगः ॥ ओं वाक्वाक् ओं प्राणःप्राणः ।
ओं चक्षुः चक्षुः । ओं श्रोत्रं श्रोत्रं । ओं नाभौ ।
ओं हृदये । ओं कंठे । ओं शिरशि ॥ गायत्र्या
विश्वामित्र ऋषिः । गायत्री छन्दः । सविता
देवता । अग्निर्मुखं श्रीरामप्रीत्यर्थे जपेविनियोगः
ओं भूर्भुवः स्वः तत्स वितुर्वरेण्य भर्गो देवस्य
धीमहि॥धियोयोनःप्रचोदयात्॥ ओं भूअंगुष्ठाभ्यां

नमः॥भुवःतर्जनीभ्यां नमः॥ स्वःमध्यमाभ्यांनमः तत्सवितुर्वरेण्यंअनामिकाभ्यांनमः भर्गो देवस्य धीमहि ॥ कनिष्ठिकाभ्यांनमः ॥ धियोयोनः प्रचोदयात् करतलकरपृष्ठाभ्यांनमः ॥ इति कर न्यासः ॥ ओं भूः हृदयायनमः भुवः शिरसे स्वाहा ॥ स्वः शिखा यैवौषट् ॥ तत्सवितुर्वरेण्यं कवचायहुं ॥ भर्गोदेवस्यधीमहि नेत्राभ्यांवौषट् ॥ धियोयोनः प्रचोदयात अस्त्रायफट् ॥ इति अंग न्यासः ॥ ओं भूः । ओं भूवः ओं स्वः । ओं महः । ओं जनः । ओं तपः । ओं सत्यं ॥ ओं तत्सवि

तुर्वरेण्यंभर्गो देवस्यधीमहिधियोयोनः प्रचोदया
त् ॥ ओं आपो ज्योतीरसोऽमृतंब्रह्मभूर्भुवःस्व
राम् ॥ १ ॥ अस्याअन्वयः ॥ सविता प्रेरकः ।
परमात्मानः ऽस्माकंधि योभगवदाराधनरूप
धर्मादिविषयाबुद्धीः ॥ प्रचोदयात्प्रेरयेत् । तादि
तिषष्ठ्यर्थे । तस्यदेवस्य द्योतमानस्यसवितुः ।
सूर्यस्यापि प्रेरकस्यान्तर्यामिणे श्रीरामस्य आ
त्मभूतंवरेण्यं । सर्वैरूपास्य तयाज्ञेयतयाच संभ
जनीय भर्गः । सर्वपापानां सर्व संसारस्यचभ
जंनसमर्थं परब्रह्मात्मकं वेदान्तप्रतिपाद्यंतेजः ॥

धीमहिध्यायेमः आपः स्वरूपं ज्योति । स्वरूपं रसः आनंदः ॥ इत्यन्वयः ॥ यद्वा ॥ यः परमात्मा श्रीरामः नः अस्माकंधियः भगवदाराधनरूपधर्मा दिविषयाबुद्धीः । प्रचोदयात् प्रेरयेत् तत्तत्पदवाच्यं परमात्मानं श्रीरामंधीमहिध्यायेम ॥ कथं भूतंतत्देवस्यस्वरूपं ॥ अमृतंमोक्षस्वरूपंभूर्भुवः स्वः स्वरूपंचधीमहिंध्यायेम ॥ द्योतमानस्यसवितुः सूर्यस्य आत्मभूतंअन्तर्यामिस्वरूपं ॥ पुनः कथंभूतं वरेण्यं ॥ सर्वैरूपास्यतया ज्ञेयतयाच भजनीयं ॥ पुनः कथंभूतंभर्गः ॥

स्वयं ज्योतिः स्वरूपं ॥ इत्यन्वयश्च ॥ एतदर्थे
प्रमाणानि ॥ छान्दोग्ये ॥ यएषोन्तरादित्योहिर
ण्यमयः पुरुषोदृश्यतेइति ॥ श्री वाल्मीकीये
अयोध्याकांडे ॥ सूर्यस्यापि भवेत्सूर्यो अग्ने
रग्निप्रभोःप्रभुः इति ॥ सनत्कुमार संहितायां ॥
सूर्य मंडलमध्यस्थं रामं सीता समन्वितं ॥
इति याज्ञवल्क्ये ॥ आदित्यां तर्गतंवर्चो भर्गा
ख्यं तन्मुमुक्षुभिः जन्ममृत्युविनाशाय दुःखस्य
तृतीयस्यच ॥ ध्यानेनपुरुषैर्यञ्चद्रष्टव्यंसूर्यमंड
ले इतिश्रीभगवद्गीतायां ॥ यदादित्यगतं तेजो

जगद्भासयतेऽखिलं । यच्चन्द्रमसियच्चाग्नौ तत्तेजोविद्धिमामकं ॥ इति ॥ श्रीभागवते ११ स्कन्धे ॥ सूर्योग्निर्ब्राह्मणो गावोवैष्णवः खंमरुज्जलं । भूरात्मा सर्वभूतानि भद्रपूजापदानिमे इति ॥ १ ॥ ओं दाशरथायविद्महे ॥ सीतावल्लभायधीमहि ॥ तन्नोरामः प्रचोदयात् ॥ ओं दाशरथाय अंगुष्ठाभ्यांनमः ॥ विद्महेतर्जनीभ्यां नमः ॥ सीतावल्लभाय मध्यमा भ्यांनमः ॥ धीमहिअनामिभ्यांनमः ॥ तन्नोरामः कनिष्ठिकाभ्यांनमः ॥ प्रचोदयात्करतलकर पृष्ठाभ्यांनमः ॥

इतिकन्यासः ॥ ओं दाशरथायहृदयायनमः ॥
विद्महेशिरसे स्वाहा ॥ सीतावल्लभाय शिखावौ
यैषट् ॥ धीमहिकवचाय हुं ॥ तन्नोरामनेत्राभ्यां
वौषट् ॥ प्रचोदयात्अस्त्रायफट् ॥ इतिहृदया
दिन्यासः ॥ ओं ह्रां ह्रीं रांरामायनमः ॥ ओं
जानकींतृंतारकायनमः ॥ इतिरामगायत्रीमंत्रः
॥ २ ॥ ओं जनकनंदिन्यैविद्महे ॥ भूमिजायैधी
महि ॥ तन्नोसीताप्रचोदयात् ॥ ओं जनकनंदि
न्यैअंगुष्ठाभ्यांनमः ॥ विद्महेतर्जनीभ्यांनमः
भूमिजायैमध्यमाभ्यांनमः ॥ धीमहिअनामिका

भ्यांनमः ॥ तन्नोसीताकनिष्ठिकाभ्यांनमः ॥ प्रचो
दयात्करतलकरपृष्ठाभ्यां नमः ॥ इतिकरन्यासः
॥ ओं जनकनंदिन्यैहृदयायनमः विद्महेशिरसे
स्वाहा ॥ भूमिजायैशिखायैवौषट् ॥ धीमहिकव
चायहुं ॥ तन्नोसीतानेत्राभ्यांवौषट् ॥ प्रचोदयात्
अस्त्रायफट् ॥ इतिहृदयादि न्यासः ॥ ओं ह्रीं
श्रीसीतायैनमः ॥ इति जानकीगायत्रीमंत्रः ॥२॥
ओं दाशरथायविद्महे ॥ उर्मिलाप्रियायधीमहि॥
तन्नोलक्ष्मणः प्रचोदयात् ॥ ओं दाशरथायअंगु
ष्ठाभ्यांनमः ॥ विद्महेतर्जनीभ्यांनमः ॥ उर्मिला

प्रियायमध्यमाभ्यांनमः ॥ तन्नोलक्ष्मणःकनिष्ठिकाभ्यांनमः ॥ प्रचोदयात्करतलकरपृष्ठाभ्यांनमः ॥ इतिकरन्यासः ॥ ओं दाशरथायहृदयाय नमः ॥ विद्महेशिरसेस्वाहा ॥ उर्मिलाप्रियाय शिखायैवषट् ॥ धीमहिकवचायहुं ॥ तन्नोलक्ष्मणनेत्राभ्यांवौषट् ॥ प्रचोदयात् अस्त्रायफट् ॥ इति अंगन्यासः ॥ ओं ह्रीं ह्रीं रांरांलंलक्ष्मणायनमः ॥ इतिलक्ष्मणगायत्रीमंत्रः ॥ ४ ॥ ओं अंजनीसुतायविद्महे ॥ वायुपुत्रायधीमहि ॥ तन्नोहनुमानप्रचोदयात् ॥ ओं अंजनीसुतायअंगु

ष्ठाभ्यांनमः ॥ वायुपुत्रायमध्यमाभ्यांनमः ॥ धीं
महिअनामिकाभ्यांनमः ॥ तन्नोहनुमान्कनिष्ठि
काभ्यांनमः ॥ प्रचोदयात्करतलकरपृष्ठभ्यांनमः
॥ इतिकरन्यासः ॥ ओं अंजनीसुतायहृदयान
मः ॥ विद्महेशिरसेस्वाहा ॥ वायुपुत्रायशिखायैव
षट् ॥ धीमहिकवचायहुं ॥ तन्नोहनुमान्नेत्राभ्यांवौ
षट् ॥ प्रचोदयात्अस्त्रायफट् ॥ इतिषडंगन्यासः ॥
ओं ह्रांह्रींह्रूंह्रैंह्रौंह्रः ॥ ओं हंहनुमतेरामदूतायनमः ॥
इति हनुमानगायत्रीमंत्रः ॥ ५ ॥ ओं देवकी
नंदनायविद्महे ॥ वासुदेवायधीमहि ॥ तन्नोकृ

ष्णः प्रचोदयात ॥ ओं देवकीनंदनाय अँगुष्ठा
भ्यांनमः ॥ विद्महेतर्जनीभ्यानमः ॥ वासुदेवाय
मध्यमाभ्यांनमः ॥ धीमहिअनामिकाभ्यांनमः ॥
तन्नोकृष्णः कनिष्ठिकाभ्यांनमः ॥ प्रचोदयात्
करतलकरपृष्ठाभ्यांनमः ॥ इति करन्यासः ॥
ओं देवकीनंदनाय हृदयायनमः ॥ विद्महेशिर
से स्वाहा ॥ वासुदेवायाशिखायै वषट् ॥ धीमहि
कवचायहुँ ॥ तन्नोकृष्णः नेत्राभ्यांवौषट् ॥ प्र
चोदयात् अस्त्रायफट् ॥ इति अंगन्यासः ॥ ओं
क्लींकृष्णायनमः ॥ इति कृष्णगायत्रीमंत्र ॥६॥

ओं वृषभानुजायैविद्महे ॥ कृष्णप्रियायै धीमहि तन्नोराधाप्रचोदयात् ॥ वृषभानुजाय अंगुष्ठाभ्यांनमः ॥ विद्महेतर्जनीभ्यांनमः ॥ कृष्णप्रियायमध्यमाभ्यांनमः ॥ धीमहि अनामिकाभ्यां नमः ॥ तन्नोराधा कनिष्ठिकाभ्यां नमः ॥ प्रचोदयात् करतलकरपृष्ठाभ्यांनमः ॥ इति करन्यासः ॥ ओं वृषभानुजाय हृदयायनमः ॥ विद्महेशिरसेस्वाहा कृष्णप्रियायशिखायैवषट् ॥ धीमहिकवचायहुं ॥ तन्नोराधानेत्राभ्यांवौषट् ॥ प्रचोदयात् अस्त्रायफट् ॥ इति अंगन्यासः ओं

राराधायैनमः ॥ इति राधागायत्रीमंत्रः ॥ ७ ॥
ओं नारायणविद्महे ॥ वासुदेवायधीमहि ॥
तन्नोनारायणः प्रचोदयात् ॥ ओं नारायणाय
अंगुष्ठाभ्यांनमः ॥ विद्महेतर्जनीभ्यांनमः ॥
वासुदेवाय मध्यमाभ्यांनमः ॥ धीमहि अनामि
काभ्यांनमः ॥ धीमहिअनामिकाभ्यांनमः ॥
तन्नोनारायणः कनिष्ठिकाभ्यांनमः ॥ प्रचो
दयात् करतलकर पृष्ठाभ्यांनमः ॥ इति करन्या
स ॥ ओं नारायणायहृदयाय नमः ॥ विद्महे
शिरसे स्वाहा ॥ वासुदेवाय शिखायैवषट् ॥ धी

महि कवचायहुँ ॥ तन्नोरामायणः नेत्राभ्यांवौ
षट् ॥ प्रचोदयात् अस्त्रयफट् ॥ इतिषडंगन्या
सः ॥ ओं नृनारायणायनमः इतिनारायणगाय
त्रीमंत्रः ॥ ८ ॥ ओं गोपालायविद्महे गोपीजन
वल्लभायधीमहि । तन्नो गोपालप्रचोदयत् ॥ ओं
गोपालायअंगुष्ठाभ्यांनमः ॥ गोपीजन वल्लभाय
मध्यमाभ्यांनमः ॥ धीमहिअनामिकाभ्यानमः॥
तन्नोगोपालकनिष्ठिकाभ्यांनमः ॥ प्रचोदयात्
करतलकरपृष्ठाभ्यांनमः ॥ इति करन्यासः ॥
ओंगोपालायहृदयायनमः ॥ विद्महेशिरसेस्वा

हा ॥ गोपीजनवल्लभाय शिखायैवषट् ॥ धीमहि
कवचायहुं ॥ तन्नागोपाल नेत्राभ्यावौषट् ॥
प्रचोदयात् अस्त्रायफट् इतिअंगन्यासः॥ ओंगोपा
लाय गोचराय ॥ वंशीशब्दायनमोनमः ॥ इति
गोपालगायत्रीमंत्रः॥९॥ओंवागीश्वरायविद्महे ॥
हयग्रीवायधीमहि ॥ तन्नोहंस प्रचोदयात्॥ ओं
वागीश्वरायअंगुष्ठाभ्यांनमः ॥ विद्महेतर्जनीभ्यां
नमः ॥ हयग्रीवाय मध्यमाभ्यांनमः ॥ धीमहि
अनामिकाभ्यांनमः ॥ तन्नोहंसः कनिष्ठिकाभ्यां
नमः ॥ प्रचोदयात् करतलकरपृष्ठाभ्यांनमः ॥

इति करन्यास ॥ ओं वागीश्वराय हृदयानमः ॥ विद्महेशिरसेस्वाहा ॥ हयग्रीवायशिखायैवषट् ॥ धीमहिकवचायहूं ॥ तन्नोहंसः नेत्राभ्यांवौषट् ॥ प्रचोदयात् अस्त्रायफट् ॥ इति हृदयादिन्यासः ॥ ओं हं हय ग्रीवायनमः ॥ इति हयग्रीव गायत्री मंत्रः ॥ १० ॥ ओं वैष्णवाय विद्महे ॥ वासुदेवा यधीमहि ॥ तन्नोविष्णुः प्रचोदयात् ॥ ओं विष्ण वायअंगुष्ठाभ्यांनमः ॥ विद्महेतर्जनीभ्यांनमः ॥ वासुदेवायमध्यमाभ्यांनमः ॥ धीमहिअनामिका भ्यांनमः ॥ तन्नोविष्णुः कनिष्ठिकाभ्यांनमः ॥

प्रचोदयात्करतलकरपृष्ठाभ्यांनमः ॥ इति कर
न्यासः ॥ ओं विष्णवायहृदयायनमः ॥ विद्महे
शिरसेस्वाहा ॥ वासुदेवायशिखायैवषट् ॥ धीम
हिकवचायहुं ॥ तन्नोविष्णुनेत्राभ्यांवौषट् ॥ प्रचो
दयात् अस्त्रायफट्इतिषडंगन्यासः। ओं उपेंद्राय
विष्णवेनमः ॥ इतिविष्णुगायत्रीमंत्रः ॥ ११ ॥
ओं महालक्ष्म्यैविद्महे ॥ विष्णुप्रियायैधीमहि ॥
तन्नोलक्ष्मीप्रचोदयात् ॥ ओं महालक्ष्म्यैअंगुष्ठा
भ्यानमः ॥ विद्महेतर्जनीभ्यांनमः ॥ विष्णुप्रियायै
मध्यमाभ्यांनमः ॥ धीमहिअनामिकाभ्यांनमः॥

तन्नोलक्ष्मीकनिष्ठिकाभ्यांनमः ॥ प्रचोदयात्
करतलकरपृष्ठाभ्यांनमः ॥ इतिकरन्यासः ॥
ओं महालक्ष्म्यैहृदयायनमः ॥ विद्महेशिरसे
स्वाहा ॥ विष्णुप्रियायैशिखायैवषट् ॥ धीमहिक
वचायहुं ॥ तन्नोलक्ष्मी नेत्राभ्यां वौषट् ॥ प्रचो
दयात् अस्त्रायफट् ॥ इतिषडंगन्यासः ॥ ओं
ऱ्हीं श्रीमहालक्ष्मैनमः ॥ इति लक्ष्मीगायत्रीमं
त्रः ॥ १२ ॥ ओं उग्रनृसिंहायविद्महे ॥ वज्रन
खायधीमहि ॥ तन्नोनृसिंहः प्रचोदयात् ॥ ओं
उग्रनृसिंहायअंगुष्ठाभ्यांनमः ॥ विद्महेतर्जनी

भ्यांनमः । वज्रनखायमध्यमाभ्यांनमः ॥ धीम
हि अनामिकाभ्यांनमः॥ तन्नोनृसिंहः कनिष्ठि
काभ्यांनमः॥ प्रचोदयात करतलकर पृष्ठाभ्यां
नमः ॥ इति करन्यासः ॥ ओं उग्रनृसिंहायहृ
दयायनमः ॥ विद्महेशिरसेस्वाहा ॥ वज्रनखा
य शिखायैवषट् ॥ धीमहिकवचायहुं ॥ तन्नोनृ
सिंह नेत्राभ्यांवौषट् ॥ प्रचोदयात् अस्त्रायफट् ॥
इति अंगन्यासःओं नृंनृंनृंनृसिंहायनमः ॥ इति
नृसिंहगायत्रीमंत्र ॥ १३ ॥ ओं तत्पुरुषायविद्म
हे ॥ स्वर्णपक्षायधीमहि ॥ तन्नोगरुडः प्रचोद

यात् ॥ ओं तत्पुरुषाय अंगुष्ठाभ्यांनमः ॥ विद्
महेतर्जनीभ्यांनमः ॥ स्वर्णपक्षायमध्यमाभ्यां
नमः ॥ धीमहिं अनामिकाभ्यांनमः ॥ तन्नोग
रुडः कनिष्ठिकाभ्यांनमः ॥ प्रचोदयात् करतल
करपृष्ठाभ्यांनमः ॥ इतिकरन्यासः ॥ ओं तत्पुरु
षायहृदयायनमः ॥ विद्महेशिरसेस्वाहा ॥ स्व
र्णपक्षायशिखायैवषट् ॥ धीमहि कवचायहुं ॥
तन्नोगरुडनेत्राभ्यांवौषट् ॥ प्रचोदयात् स्त्राय
फट् ॥ इतिषडंगन्यासः ॥ ओं ग्रांग्रींग्रूंग्रैंग्रौंग्रः ॥
ओं गरुडायनमः ॥ इति गरुडगायत्री मंत्रः ॥

१४ ॥ ओं श्रींतुलस्यैविवद्महे ॥ विष्णुप्रिया
यधीमहि ॥ तन्नोवृन्दाप्रचोदयात ॥ ओं श्रींतु
लस्यैअंगुष्ठाभ्यांनमः । विद्महेतर्जनीभ्यांनमः
विष्णुप्रियायैमध्यमाभ्यांनमः ॥ धीमहि अनामि
काभ्यांनमः ॥ तन्नोवृंदाकानिष्ठिकाभ्यांनमः ॥
प्रचोदयात् करतलकरपृष्ठा भ्यांनमः ॥ इति
करन्यासः ॥ ओं श्रींतुलस्यैहृदयायनमः ॥
विद्महेशिरसे स्वाहा ॥ विष्णुप्रिया यैशिखा
यैवषट् ॥ धीमहिकवचायहुं ॥ तन्नोवृन्दा
नेत्राभ्यांवौषट् ॥ प्रचोदयात् अस्त्रायफट् ॥

इतिषडंगन्यासः ॥ ओं ह्रीं श्रींतुलस्यैनमः ॥
इतितुलसीगायत्रीमंत्रः ॥ १५ ॥ ओं सरस्वत्यै
विद्महे ब्रह्मपुत्र्यै धीमहि ॥ तन्नोदेवीप्रचोद
यात् ॥ सरस्वत्यैअंगुष्ठाभ्यांनमः ॥ विद्महेतर्ज
नीभ्यांनमः । ब्रह्मपुत्र्यै मध्यमाभ्यांनमः ॥ धी
महिअनामिका भ्यांनमः ॥ तन्नोदेवीकनिष्ठि
काभ्यांनमः ॥ प्रचोदयात करतलकरपृष्ठाभ्यां
नमः ॥ इतिकरन्यासः ॥ ओं सरस्वत्यैहृदयायन
नमः ॥ विद्महेशिरसेस्वाहा । ब्रह्मपुत्र्यैशिखा
यैवषट् । धीमहिकवचायहुं । तन्नोदेवीनेत्राभ्यां

वौषट् ॥ प्रचोदयात् अस्त्रायफट् ॥ इतिषडंगन्या
सः ॥ ओं ऐंह्रींसरस्वत्यैनमः ॥ इतिसरस्वतीगा
यत्रीमंत्रः ॥ १६ ॥ ओं तत्पुरुषायविद्महे ॥
महादेवयधीमहि ॥ तन्नोशिवः प्रचोदयात् । ओं
तत्पुरुषायअंगुष्टाभ्यांनमः । विद्महेतर्जनीभ्यां
नमः ॥ महादेवाय मध्यमाभ्यांनमः ॥ धीमहि
अनामिकाभ्यांनमः ॥ तन्नोशिवः कनिष्ठिका
भ्यांनमः ॥ प्रचोदयात् करतलकरपृष्ठाभ्यां
नमः ॥ इतिकरन्यासः ॥ ओं तत्पुरुषायहृदया
यनमः ॥ विद्महेशिरसेस्वाहा ॥ महादेवायशिखा

यवषट् ॥ धीमहि कवचायहुं ॥ तन्नोशिवनेत्र
त्रयायवौषट् ॥ प्रचोदयात् अस्त्रायफट् ॥ इति
हृदयादिन्यासः ॥ ओं ऱ्हीं श्रींशिवायनमः ॥
इतिशिवगायत्रीमंत्रः ॥ १७ ॥ ओं गिरीजायैवि
द्महे ॥ शिवप्रियायैधीमहि ॥ तन्नोगौरीप्रचोद
यात् ॥ ओं गिरीजायै अंगुष्ठाभ्यां नमः ॥
विद्महेतर्जनी भ्यांनमः ॥ शिवापूियायैमध्यमा
भ्यांनमः ॥ धीमहिअनामिका भ्यांनमः ॥
तन्नोगौरीकानिष्ठिका भ्यांनमः ॥ प्रचो
दयात् करतलकरपृष्ठाभ्यांनमः ॥ इति कर

न्यासः ॥ ओं गिरिजाय हृदयायनमः ॥ विद्म
हेशिरसेस्वाहा ॥ शिवप्रियायै शिखायैवषट् ॥
धीमाहिंकवचायहुं ॥ तन्नोगौरीनेत्राभ्यांवौषट् ॥
प्रचोदयात् अस्त्रायफट् ॥ इतिषडंगन्यासः ॥
ओं क्लींह्रींगौंगौर्य्यैनमः ॥ इतिगौरीगायत्री
मन्त्रः ॥ १८ ॥ ओं परमहंसायविद्महे ॥ महा
हंसायधीमहि ॥ तन्नोहंसःप्रचोदयात् ॥ ओं
परमहंसायअंगुष्ठाभ्यांनमः ॥ विद्महेतर्जनी
भ्यांनमः ॥ महाहंसायमध्यमाभ्यांनमः ॥ धी
महिअनामिकाभ्यांनमः ॥ तन्नोहंसःकनिष्ठका

भ्यांनमः ॥ प्रचोदयात् करतलकरपृष्टाभ्यां नमः ॥ इतिकरन्यासः ॥ ओं परमहंसायहृदया यनमः ॥ विद्महेशिरसेस्वाहा ॥ महाहंसायैशि खायैवषट् ॥ धीमहिकवचायहुं ॥ तन्नोहंसनेत्रा भ्यांवौषट् ॥ प्रचोदयात्अस्त्रायफट् ॥ इतिषडंग न्यासः ॥ ओं सोहं २ हंसदेवायनमः ॥ इतिहंस गायत्रीमंत्रः ॥ १९ ॥ ओं भास्करायविद्महे ॥ दिवाकरायधीमहि ॥ तन्नोसूर्यःप्रचोदयात् ॥ ओं भास्करायअंगुष्ठाभ्यांनमः ॥ विद्महेतर्जनी भ्यांनमः ॥ दिवाकरायमध्यमाभ्यांनमः ॥ धीम

गा. १४

हिअनामिकाभ्यांनमः ॥ तन्नोसूर्यःकनिष्ठिका
भ्यांनमः ॥ प्रचोदयात्करतलकरपृष्ठाभ्यांनमः॥
इतिकरन्यासः ॥ ओं भास्करायहृदयायनमः ॥
विद्महेशिरसेस्वाहा ॥ दिवाकरायशिखायैवषट्।
धीमहि कवचायहुं ॥ तन्नोसूर्यःनेत्राभ्यांवौषट् ॥
प्रचोदयात्अस्त्रायफट् ॥ इतिषडंगन्यासः॥ ओं
ह्रांह्रींहुंह्रैंह्रौंह्रः ॥ ओं सूर्य्यात्मानेदेवायनमः ॥
इतिसूर्य्यगायत्रीमंत्र ॥ २० ॥ ओं क्षीरपुत्राय
विद्महे ॥ अमृततत्वाधीमहि ॥तन्नोचन्द्रः प्रचो
दयात् ॥ ओक्षीरपुत्रायअंगुष्ठाभ्यांनमः ॥ विद्

महेतर्जनीभ्यांनमः ॥ अमृततत्वायमध्यमाभ्यां नमः धीमहिअनामिकाभ्यांनमः ॥ तन्नोचन्द्रः कनिष्ठिकाभ्यांनमः ॥ प्रचोदयात्करतलकरपृष्ठाभ्यांनमः ॥ इतिकरन्यासः ॥ ओं क्षीरपुत्राय हृदयायनमः ॥ विद्महेशिरसेस्वाहा ॥ अमृततत्वायशिखायैवषट् ॥ धीमहिकवचायहुं ॥ तन्नो चंद्रनेत्राभ्यांवौषट् ॥ ओंप्रचोदयात्अस्त्रायफट् इतिषडंगन्यासः ॥ ओं श्रींक्रींह्रांचंचंद्रायनमः ॥ इतिचन्द्र गायत्रीमंत्र ॥ २१ ॥ ओं जामदग्न्याय विद्महे ॥ महावीरायधीमहि ॥ तन्नोपरशुरामः

प्रचोदयात् ॥ ओँ जामदग्न्यायअंगुष्ठाभ्यांनमः
विद्महेतर्जनीभ्यांनमः ॥ महावीरायमध्यमाभ्यां
नमः ॥ धीमहिअनामिकाभ्यांनमः ॥ तन्नोपरशु
रामःकनिष्ठिकाभ्यांनमः ॥ प्रचोदयात्करतलक
रपृष्ठाभ्यांनमः ॥ इतिकरन्यासः ॥ ओँ जामद
ग्न्यायहृदयायनमः ॥ विद्महेशिरसेस्वाहा ॥
महावीरायशिखायैवषट् ॥ धीमहिकवचायहुं ॥
तन्नोपरशुरामः नेत्राभ्यांवौषट् ॥ प्रचोदयात्अ
स्त्रायफट् ॥ इतिखडंगन्यासः ॥ ओँरांरांओँरांरां
ओँपरशुहस्तायनमः इतिपरशुरामगायत्रीमंत्रः

॥ २२ ॥ ओं परब्रह्मणेविद्महे ॥ गुरुदेवायधीम
हि ॥ तन्नोगुरुप्रचोदयात् ॥ ओं परब्रह्मणेअंगु
ष्ठाभ्यांनमः ॥ विद्महेतर्जनीभ्यांनमः ॥ गुरुदेवा
यमध्यमाभ्यांनमः ॥ धीमहिअनामिकाभ्यांन
मः ॥ तन्नोगुरुकनिष्ठिकाभ्यांनमः ॥ प्रचोदया
त्करतलकरपृष्ठाभ्यांनमः ॥ इतिकरन्यासः ॥
ओंपरब्रह्मणेहृदयायनमः॥ विद्महेशिरसेस्वाहा।
गुरुदेवायशिखायैवषट् ॥ धीमहिकवचायहुं ॥
तन्नोगुरुनेत्राभ्यांवौषट् ॥ प्रचोदयात्अस्त्रायफ
ट् ॥ इतिषडंगन्यासः ॥ गुंगुरुपरमात्मनेनमः ॥

इतिगुरुगायत्रीमंत्रः ॥ २३ ॥ औं महाज्वालाय विद्महे ॥ अग्निदेवायधीमहि ॥ तन्नोअग्निःप्रचोदयात् ॥ औं महाज्वालायअंगुष्ठाभ्यांनमः ॥ विद्महेतर्जनीभ्यांनमः ॥ अग्निदेवायमध्यमाभ्यांनमः ॥ धीमहिअनामिकाभ्यांनमः ॥ तन्नोअग्निःकनिष्ठिकाभ्यांनमः ॥ प्रचोदयात्करतलकरपृष्ठाभ्यांनमः ॥ इतिकरन्यासः ॥ औं महाज्वालायहृदयायनमः ॥ विद्महेशिरसेस्वाहा ॥ अग्निदेवायशिखायैवषट् ॥ धीमहिकवचायहुं ॥ तन्नोअग्निनेत्राभ्यांवौषट् ॥ प्रचोदयात्अस्त्रा

यफट् ॥ इतिहृदयादिन्यासः ॥ ओं अग्निअग्न
येनमः ॥ इति अग्नगायत्री मंत्र ॥ २४ ॥
ओं पृथ्वीदेव्यैविद्महे ॥ सहस्र मूर्तयेधीमहि ॥
तन्नोपृथ्वीप्रचोदयात् ॥ ओंपृथ्वी देव्यैअं
गुष्ठाभ्यांनमः ॥ विद्महेतर्जनीभ्यांनमः ॥
सहस्रमूर्तयेमध्यमाभ्यांनमः ॥ धीमहिअनामि
काभ्यांनमः ॥ तन्नोपृथ्वीकनिष्ठिकाभ्यांनमः ॥
प्रचोदयात्करतलकरपृष्ठाभ्यांनमः ॥ इतिकर
न्यासः ॥ ओं पृथ्वीदेव्यैहृदयायनमः ॥ विद्महे
शिरसेस्वाहा ॥ सहस्रमूर्तयेशिखायैवषट् ॥ धीम

हिकवचायहुं ॥ तन्नोपृथ्वीनेत्राभ्यांवौषट् ॥ प्रचो
दयात्अस्त्रायफट् ॥ इतिषडंगन्यासः ॥ ओंह्रीं
पृथ्वीदेव्यैनमः ॥ इतिपृथ्वीगायत्रीमंत्रः ॥ २५ ॥
ओं जलबिंबायविद्महे ॥ नीलपुरुषायधीमहि ॥
तन्नोअम्बुप्रचोदयात् ॥ ओं जलबिंबायअंगुष्ठा
भ्यांनमः ॥ विद्महेतर्जनीभ्यांनमः ॥ नीलपुरुषा
य मध्यमाभ्यांनमः ॥ धीमहि अनामिकाभ्यांन
मः ॥ प्रचोदयात् करतलकरपृष्ठाभ्यांनमः ॥
इतिकरन्यासः ॥ ओंजलबिम्बायहृदयायनमः ॥
विद्महेशिरसेस्वाहा ॥ नीलपुरुषायशिखायैवषट् ॥

धीमहिकवचायहुं ॥ तन्नोअम्बुनेत्राभ्यांवौषट् ॥ प्रचोदयात अस्त्रायफट् ॥ इति षडंगन्यासः ॥ ओं जंजंजलमूर्त्तयेनमः ॥ इति जल गायत्री मन्त्रः ॥ २६ ॥ ओंपवनपुरुषायाविद्महे ॥ सहस्र मूर्त्तायेधीमहि ॥ तन्नोवायुः प्रचोदयात् ॥ ओं पवनपुरुषायअंगुष्ठाभ्यांनमः॥ विद्महेतर्जनीभ्यां नमः ॥ सहस्रमूर्त्तयेमध्यमाभ्यांनमः ॥ धीमहि अनामिकाभ्यांनमः ॥ तन्नोवायुःकनिष्ठिकाभ्यां नमः ॥ प्रचोदयात् करतलकरपृष्ठाभ्यांनमः ॥ इतिकरन्यासः ॥ ओंपवनपुरुषायहृदयायनमः॥

विद्महेशिरसेस्वाहा ॥ सहस्रमूर्त्तयेशिखायैवषट् ॥
धीमहिकवचायहुं ॥ तन्नोवायु नेत्राभ्यांवौषट् ॥
प्रचोदयात् अस्त्रायफट् ॥ ओं पवनमूर्त्तयेनमः ॥
इतिपवनगायत्रीमंत्रः ॥ २७ ॥ ओं आकाशाय
विद्महे ॥ नभदेवायधीमहि ॥ तन्नोगगनप्रचो
दयात् ॥ ओं आकाशायअंगुष्ठाभ्यांनमः ॥ वि
द्महेतर्जनीभ्यांनमः ॥ नभदेवायमध्यमाभ्यां
नमः ॥ धीमहिअनामिकाभ्यांनमः ॥ तन्नोगग
नकनिष्ठिकाभ्यांनमः ॥ प्रचोदयात् करतलकर
पृष्ठाभ्यांनमः ॥ इतिकरन्यासः ॥ ओं आकाशा

यहृदयायनमः ॥ विद्महेशिरसेस्वाहा ॥ नभदे
वायशिखायैवषट् ॥ धीमहिकवचायहुं ॥ तन्नो
गगननेत्राभ्यांवौषट् ॥ प्रचोदयात्अस्त्रायफट् ॥
इतिषडंगन्यासः ॥ ओं ऱ्हां ऱ्हीं पंपवनदेवाय
नमः ॥ इतिआकाशगायत्रीमंत्रः ॥ २८ ॥ इति
अंष्टाविंशातिगायत्रीसमाप्तम् ॥ अथयज्ञोपवीत
मंत्रः ॥ ओं यज्ञोपवीतंपरमंपवित्राम्प्रजापतेर्य
त्सहजं पुरस्तात् ॥ आयुष्यमग्न्यंप्रातिमुंच शुभ्रं
यज्ञोपवीतबलमस्तुतेजः ॥ १ ॥ ओं यज्ञोपवीत
मंत्रस्य गौतमभरद्वाजात्रयःऋषयः ॥ ऋग्यजुः

सामानिछन्दांसि ॥ ब्रह्मविष्णुमहेश्वरादेवताः ॥
नित्यनैमित्तिककर्माणि यज्ञोपवीतधारणेजपेविनि
योगः ॥ ओं यज्ञोपवीतंअंगुष्ठाभ्यांनमः ॥ परमं
पवित्रंतर्जनीभ्यांनमः ॥ प्रजापतेर्यत्सहजंपुरस्ता
त्मध्यमाभ्यांनमः ॥ आयुष्यमग्र्यंप्रतिमंचशुभ्रं
अनामिकाभ्यांनमः ॥ यज्ञोपवीतंकनिष्ठिकाभ्यां
नमः ॥ बलमस्तुतेजःकरतलकरपृष्ठाभ्यांनमः ॥
इतिकरन्यासः ॥ ओं यज्ञोपवीतंहृदयायनमः ॥
परमंपवीत्रंशिरसेस्वाहा प्रजापतेर्यत्सहजंपुरस्ता
त्शिखायैवषट् ॥ आयुष्यमग्र्यंप्रतिमंच शुभ्रं

कवचायहुं ॥ यज्ञोपवीतंनेत्राभ्यांवौषट् ॥ बलमस्तुतेजः अस्त्रायफट् ॥ इत्यंगन्यासः ॥ अथध्यानम् ॥ तंसत्यंचपरंब्रह्मपुरुषंकृष्णपिंगलं ॥ ऊर्ध्वरूपंविरूपाक्षंनारायणमुपास्महे ॥ १ ॥ स्कन्द पुराणे नारदउवाच ॥ भगवञ्छ्रोतुमिच्छामिनवसूत्रस्यलक्षणं कस्मिंवसतिकोदेवः तन्मेब्रूहिपितामह ॥ ब्रह्मोवाच ॥ ओंकारः प्रथमेंसूत्रेद्वितिये चाग्निदेवता । तृतीयेतक्षकश्चैव चतुर्थेचन्द्रएवच २ ॥ पंचमेपितृदेवास्तुषष्ठेचैव प्रजापतिः । सप्तमेवासुदेवःस्यात्अष्टमे रविरे

वच ॥ नवमे सर्वदेवास्तु नवसूत्रस्यलक्षणम् ॥४
श्रीनारदउवाच ॥ केनचोत्पादितंसूत्रंकेनेदंत्रिगु
णीकृतं ॥ ग्रन्थिबन्धः कृतःकेनः केनचाप्यभि
मन्त्रितम् ॥ ५ ॥ ब्रह्मोवाच ॥ मयाचोत्पादितं
सूत्रं विष्णुना तृगुणीकृतं ॥ ग्रंथिबंधःत्रिनेत्रेण
गायत्र्याचार्याभिमंत्रितम् ॥ ६ ॥ यःपठत् प्रातरु
त्थायस्नानकालेपि यःपठेत् कर्माधिकारीसभवेत
ब्रह्मचर्यंफलंलभेत् ॥ ७॥ निष्फलंवहतेभारंयोन
जानातिलक्षमणम् कर्मवीहीनभवेद्विप्रःपरलोकेपि
गर्हितः ॥ ८ ॥ हारितेएकैकसुपवीतंतुयतीनां

ब्रह्मचारिणां । गृहीणांचवनस्थानामुपवीतंद्वयं
स्मृतं ॥ १ ॥ सोत्तरीयंतृतीयंवाविभृयाच्छुभूतं
तुना । आश्रमणां चतुर्णांतुयज्ञसूत्रंविधियते ॥
भृगुस्मृतौ ॥ यज्ञसूत्रंबटोरेकंद्वेतथे तरस्ययोःस्मृतं
एकमेवयतीनांस्यादिति धर्मोव्यवस्थितः ३ ॥
पंचैवपुत्रकामस्तु धर्मकामस्तथैवच । आयुष्का
मः सदाकुर्याद्वहुयज्ञोपवीतक ॥ ४ ॥ सूतकेमृत
केक्षौरेचांडालस्पर्शनेतथा। यत्रसूत्रंनवीनतुधारये
न्मनुरब्रवीत् ॥५॥ श्वानरासमसंस्पर्शेम्लेच्छानां
स्पर्शेम्लेच्छानांतथैवचः सूतकेग्रहणेचैवश्मसाने

सूर्य्यसंक्रमे ॥ यज्ञसूत्रंनवीनंतुधारयेयुर्मनीषिणः
॥ ६ ॥ अथजीर्णोपवीतंविसर्ज्जनमंत्रः ॥ ओंयज्ञो
पवीतंयदिजीर्णवन्तं वेदान्तवेद्यंपरब्रह्मसूत्रं ॥
आयुष्यमग्र्यंप्रतिमुञ्चशुभ्रं यज्ञोपवीतं विसृजत्तु
तेजः ॥ ७ ॥ पतितंत्रुटितंवाविब्रह्मसूत्रंयदाभवेत्
नूतनंधारयेद्विप्रःस्नानसंकल्पपूर्वकम् ॥८॥ विर
क्ताभगवक्ताः त्यक्तवर्णा श्रमामुने । मालाकारंय
ज्ञसुत्रंधारयेयुर्मनीषिर्णः । निष्कामोनिर्ममः शां
तोवैष्णवोभगवतप्रियः । यज्ञसूत्रमुनिश्रेष्ठेमाला
करंचधारयेत् ॥ १० ॥ अथमुद्राविधिप्रारभः ॥

सन्मुखंसंपुटंचैव व्यतितंविस्तृतंतथा । एकमुखं
द्विमुखंचैवचतुःपंचमुखं तथा । षण्मुखमधोमुखंचै
वव्यापिकांजलिकंतथा । शकटंयम पाशंच ग्रथि
तंचोन्मुखोन्मुखं । प्रलंबंमुष्टिकंचैवं मत्स्यकुर्मंवा
राहकं । सिंहाक्रांत महाक्रांतं मुद्गरं पल्लवं तथा ॥
एतामुद्रानजानातिगायत्री निष्फलाभवेत् ॥ १ ॥
आवाहन्याद्येएकादशमुद्राप्रदर्श्यंते ॥ आवाहनी
रामस्थापनीसन्निहेतितथैवच । स्त्रुद्धिसन्मुखीच
अवगुंठनीप्रकीर्तिता ॥ पद्मशार्ङ्गधरश्चैवकौस्तुभो
वनमालिका । योनिमुद्रानमस्कारएवंमेकादशाक्रि

यते। २। पुनरष्टौमुद्राप्रदर्श्यंते। सुरभिर्ज्ञानवैरा
ग्ययोनिकर्मोऽथपङ्कजम्। लिंगंनिर्वाणमुद्राश्च
अष्टो मुद्राप्रकीर्तिताः ॥ ३ ॥
इति मुद्राविधी। उत्तमशिखरेजाते भूम्यांपर्वतमूर्धनिवैष्णव
स्सम नुज्ञाता गच्छदेवियथासुखं ॥ इति विसर्जनम् ॥

पताः—कन्हैयालाल बुक्सेलर, पटना (सिटी)

प्रिण्टर—ठाकुरप्रसाद मिश्र द्वारा सत्यसुधाकर प्रेस,
पटना सिटी में छपा।

इति

॥ चौबीस गायत्री ॥

॥ समाप्तः ॥

का पता—कन्हैयालाल बुकसेलर पटना सिटी।